1853. No. 73.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 13 SEPTEMBER.

Ten behoeve der ongelukkigen in den Molukschen Archipel, is bij den Commissaris des Konings in de provincie Friesland weder ontvangen: door bezorging van het gemeente-bestuur van Ferwerderadeel *f* 10.00
Workum - 2.40.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 9 September 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 11,45.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 245,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 245,00.

Leeuwarden, den 10 September 1853.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Leeuwarden*, brengen bij dezen ter kennis van de belanghebbenden, dat de Geldleening ten behoeve der Gemeente, ad *f* 147,000 vastgesteld bij Raadsbesluit van 11 Augustus ll., no. $\frac{4}{11}$, reeds heden volgeschreven, en de inschrijving alzoo gesloten is.

Leeuwarden, den 12 September 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Bij afwezigheid van den Burgemeester,
E. BLOEMBERGEN, *Wethouder*.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

PETERSBURG, den 21 Augustus.

De Keizerlijke bibliotheek alhier, heeft ook wederom ten vorigen jare eene zeer aanzienlijke uitbreiding mogen erlangen, door den aankoop van oude Russische handschriften, boeken, plaatwerken enz., afkomstig van de verzameling Pogodin, die voor 15,000 roebels werd gekocht. Behalve deze boekenschat werd de bibliotheek van dr. *Roux* aangekocht, en ontving de Keizerlijke bibliotheek, de boekerij van den super-intendant *von Berg* ten geschenk, terwijl een deel der bibliotheek van de Hermitage met de Keizerlijke werd vereenigd. Bij de nieuwe aankoopen heeft men voornamelijk getracht alles te verzamelen wat in de Russische of in kerkelijk Slavonische taal, hetzij in Rusland, hetzij elders is gedrukt, als ook alle vreemde werken die over Rusland handelen. Onder de kostbare werken waarmede de bibliotheek is verrijkt, bekleeden die over de natuurlijke geschiedenis en de aardrijkskunde eene eerste plaats. In het geheel is de bibliotheek, behalve met de reeds vermelde boekverzamelingen, vermeerderd met 6201 voltooide werken en 859 andere die nog bij afleveringen het licht zien.

De Keizerlijke bibliotheek te Petersburg is beroemd door hare rijke verzameling Slavische handschriften, tot wier uitbreiding zij voor geene uitgaven terug deinst. In den jongsten tijd heeft men in de kloosters der Kophten verscheidene zeer oude en hoogst belangrijke handschriften ontdekt. Daardoor is de Keizerlijke bibliotheek, door tusschenkomst van een geleerde die met dat doel onlangs Egypte heeft bezocht, in het bezit geraakt van vier kostbare handschriften, uit een der kloosters in de woestijn gehaald en bestaande in: 1°. de vier boeken van *Samuel*; 2°. de zendbrieven van den H. *Paulus*; 3°. een uittreksel van de geschriften der kerkvaders en van hunne legenden, en 4°. eene Syrische vertaling van de geschiedenis der kerk door *Eusebius*. Volgens de meening van den vermaarden orientalist *Dorn*, zijn al die handschriften vóór de 8ste eeuw vervaardigd. Dat van *Eusebius* voert het jaartal 463, en is derhalve slechts 123 jaren jonger dan het oorspronkelijke geschrift van *Eusebius*. Het Britsche museum alleen bezit een handschrift van gelijke waarde, en dit bevat nog slechts de vijf eerste boeken, terwijl dat van Petersburg het 8ste, 9de en 10de boek behelst.

BRUSSEL, den 9 September.

Het alhier ter stede vergaderde congres voor de zeevaart en weêrkundige waarnemingen zet zijne werkzaamheden geregeld voort. De zittingen worden dagelijks in het gebouw van het ministerie van binnenlandsche zaken gehouden en duren 5 à 6 uren. De vertegenwoordigde staten zijn: Engeland, Frankrijk, Rusland, Zweden en Noorwegen, Portugal, de Nederlanden, Belgie en de Vereenigde Staten van Amerika, welke laatsten het initiatief hebben genomen. »Het is voor de eerste maal", zeide de heer *Maury* te regt, »dat men zooveel officieren van verschillende natiën zich ziet vereenigen met een doel van openbaar nut, en om mede te werken tot den vooruitgang der wetenschap en tot heil der menschheid, officieren, die men tot dus verre slechts onder de vuurmonden ver eenigd vond, om aan noodlottige ondernemingen deel te nemen." Deze vereeniging is inderdaad een vredes-congres, dat feiten in plaats van woorden geeft, en als eerste verrigting reeds meer zekere en kortere wegen op den Oceaan heeft aangewezen. De leden van het congres zijn het reeds volkomen eens geworden ten aanzien van de verschillende beginselen van waarneming, wier kennis de middelen zal kunnen aanwijzen, om de zeereis te bekorten en de daaraan verbonden gevaren te verminderen. Eenvormige en vergelijkende tabellen zijn aangenomen voor de oorlogschepen zoowel als voor de koopvaardijschepen, voor zoo verre deze laatsten aan de voorgenomen werkzaamheden zullen willen deelnemen. Derhalve zullen de schepen, als zij de golven doorklieven, voortaan zoo veel drijvende observatoria worden, die, gevoegd bij de plaatsen van waarneming op het land, den aardbol met een uitgebreid net zullen bedekken, bestemd om de groote verschijnselen op dien bol in haar geheel te bestuderen. Voorzeker is dit de meest omvankelijke vereeniging, welke de geschiedenis der wetenschap zal hebben te boekstaven.

— Het Congres voor de statistiek, dat den 19 dezer alhier zal bijeenkomen, zal behalve door de Belgische leden zelven, worden bijgewoond door 61 leden uit verschillende staten, als: Baden, Beijeren, Denemarken, Engeland, Frankfort a/M, Frankrijk, Hamburg, Hannover, Lubeck, de Nederlanden, Pruissen, Saksen, Sardinië, de Beide Sicilien, Spanje, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Wurtemberg, Zweden en Noorwegen en Zwitserland. Nederland wordt vertegenwoordigd door prof. *Ackersdijk* en prof. *Lobatto*. Onder de afgevaardigden uit Frankrijk bevinden zich *Horace*, *Say*, *Wolowski* enz.; Spanje wordt vertegenwoordigd door den heer *Ramon de la Sagra*; *Mittermaier* behoort tot de Badensche, *Ed. Stolle* tot de Pruissische, en de baron *von Reden* tot de Frankfortsche afgevaardigden enz.

's GRAVENHAGE, den 10 September.

H. M. de Koningin en Hdr. jongste zoon zijn den 5 dezer in welstand te Friedrichshafen aangekomen.

— H. M. de Koningin-Moeder is den 5 dezer van Warschau te Breslau aangekomen.

— Donderdag morgen is het gevolg van H. M. de Koningin-Moeder uit de residentie naar Soestdijk vertrokken.

— Z. M. heeft den generaal-majoor *Duijcker*, bevelhebber van het kamp te Zeist, benoemd tot ridder-grootkruis met de ster der orde van de Eikenkroon.

De bevordering van den Prins van Oranje tot de rangen van luitenant ter zee der 2de klasse en 1ste luitenant bij het reg. grenadiers en jagers, is zonder bezwaar van 's Rijks schatkist.

Aan den oudsten onderofficier van elk der acht bataillons infanterie in het kamp bij Zeist, heeft Z. M. een gouden horologie geschonken; aan den kapitein *Mackay* van het 4de regement Hds. portret.

De troepen in het kamp zullen den 16 dezer opbreken.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag, waarin weder al de ministers en alle leden met uitzondering van den heer *Bosch van Drakestein* tegenwoordig waren, is de voordragt van wet tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen weder in behandeling genomen.

Aan de beraadslagingen hebben deelgenomen de ministers van buitenlandsche zaken en van justitie, en de heeren: *de Vos van Steenwijk, Regout, van Beeck Vollenhoven, van Nispen van Pannerden, van der Lek de Clercq, van Heeckeren van Wassenaer, Cost Jordens* en *de Sitter*.

Nadat de heeren ministers het woord gevoerd hadden, hebben de heeren: *van Eijsinga, van Nispen van Pannerden, van Beeck Vollenhoven, van Swinderen, van Rijckevorsel, van Sasse van Ysselt, Cremers* en *de Sitter* nog geantwoord, waarna de beraadslagingen gesloten zijn.

Het wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen is daarop in stemming gebragt en daarbij met 22 tegen 16 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: *van der Oudermeulen, van Weel, de Vos van Steenwijk, d' Ablaing van Giessenburg, Lotsij, 't Hooft, van Andringa de Kempenaer, van Dam van Isselt, Paspoort van Grijpskerke, van Aylva van Pallandt, Boxman, Tonckens, van Lidth de Jeude, van Heeckeren van Wassenaer, Borski, Martens van Sevenhoven, Insinger, van Wessem, van Rhemen van Rhemenshuizen, Cost Jordens, Verheij van den Boomgaard* en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Nispen van Pannerden, van der Beken Pasteel, Beerenbroek, de Sitter, van Beeck Vollenhoven, van Rijckevorsel, van den Dries, Cremers, van Sasse van Ysselt, Blankenheijm, van Eijsinga, van der Lek de Clercq, van Swinderen, Regout, de Villiers de Pité* en *de Bruijn*.

De vergadering is daarop, nadat de notulen van het verhandelde in de zitting van heden waren gelezen en goedgekeurd, gesloten.

In de vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal, welke volgens Z. M. besluit heden zonde worden gesloten, heeft de minister van binnenl. zaken, ter vergadering binnengeleid, de navolgende sluitingsrede gehouden:

Mijne Heeren!

»Ik heb van den Koning den last ontvangen mij in uw midden te begeven en deze vergadering der Staten-Generaal te sluiten. Gewigtig boven vele andere was de zitting die thans is geëindigd; zij zal eene belangrijke bladzijde in de geschiedenis van het vaderland beslaan.

»Bij de moeijelijke omstandigheden waarin dat Vaderland verkeerde, hebt gij, mijne heeren! de Regering ondersteund in hare pogingen om rust en orde te bestendigen.

»De Koning heeft met vertrouwen uwe medewerking ingeroepen en dat vertrouwen is niet te leur gesteld.

»Met al den ernst, welke het gewigt der zaak vorderde, maar tevens met de gematigdheid en kalmte die verwacht mogten worden van de vertegenwoordigers des Nederlandschen volks, hebt gij de voorstellen der Regering onderzocht en beoordeeld.

»De vruchten van dat gemeen overleg zullen niet achterwege blijven en de wet in deze zitting het laatste tot stand gekomen, in hare ware beteekenis opgevat en in milden zin ten uitvoer gelegd, zal, gelijk wij vertrouwen, strekken tot bevordering der eensgezindheid in den Staat, zonder welke geene betere toekomst, geen volkswelvaart voor Nederland is te wachten.

»In naam des Konings verklaar ik deze vergadering der Staten-Generaal te zijn gesloten"

— Het thans bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangenomen wets-ontwerp *tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen*, luidt als volgt:

»WIJ WILLEM III, ENZ.

»Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

»Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is eenige wettelijke bepalingen vast te stellen ter uitvoering van onderscheidene voorschriften van het VIde hoofdstuk der Grondwet en ter vervanging van op dit onderwerp bestaande verordeningen, opdat Wij gelijke bescherming aan alle Kerkgenootschappen in het Rijk kunnen verleenen, en waken, dat zij zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat:

»Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

»Art. 1. Aan alle Kerkgenootschappen is en blijft de volkomene vrijheid verzekerd alles, wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigen boezem betreft, te regelen.

»De bepalingen, betreffende de inrigting en het bestuur, worden, voor zoo veel zij niet reeds aan Ons bekend zijn gemaakt, binnen eene maand na de afkondiging dezer wet, door de bestuurders of hoofden der kerkgenootschappen aan Ons medegedeeld. Nieuw te maken bepalingen worde mede vóór of bij het in werking brengen daarvan, op gelijke wijze ter Onzer kennis gebragt.

»Voor zooveel er zich onder de bepalingen, bij dit artikel bedoeld, eenige bevindt, welke de medewerking van het staatsgezag vereischt, wordt die medewerking niet verleend, tenzij de bepaling door Ons is goedgekeurd.

»Art. 2. Vreemdelingen aanvaarden geene kerkelijke bediening, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen.

»Alleen in het belang der openbare orde en rust kan die toestemming geweigerd worden.

»Art. 3. De titulaturen in de kerkgenootschappen, aan de bedienaren der openbare godsdienst toegekend, geven noch ten opzigte van het wereldlijk gezag, noch ten opzigte van andere kerkgenootschappen, eenige aanspraak, rang of voorregt.

»In de aanraking met het wereldlijk gezag worden de titulaturen alleen gebezigd met vermelding van den geslachtsnaam der titularissen.

»Art. 4. De ter aanwijzing van kerkelijk gebied door kerkgenootschappen gebezigde namen van provincien of gemeenten worden slechts als van kerkelijken aard beschouwd en hebben geen verder gevolg.

»Art. 5. Synodale vergaderingen en hoofden, die kerkgenootschappen vertegenwoordigen of besturen, behoeven Onze goedkeuring op de plaats van vestiging.

»Voor zooveel deze goedkeuring bij de afkondiging dezer wet nog niet is verleend, wordt, na met hen gehouden overleg, door Ons, den Raad van State gehoord, over de geschiktheid der aangewezene vestigingsplaats uitspraak gedaan.

»Alleen in het belang der openbare orde en rust en bij een met redenen omkleed en openbaar gemaakt besluit kan eene aangewezen vestigigingsplaats als zoodanig door Ons ongeschikt worden verklaard.

»Art. 6. De bedienaren der openbare godsdienst dragen het gewaad voor kerkelijke plegtigheden, of bij de uitoefening van de openbare godsdienst, in hun kerkgenootschap gebruikelijk, niet dan binnen gebouwen en besloten plaatsen, of dáár waar de openbare godsdienstoefening, naar het 2de lid van art. 167 der Grondwet is toegelaten.

»Art. 7. Elke oprigting of inrigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst, binnen den afstand van twee honderd ellen van eene bestaande kerk, vereischt in het belang der openbare orde een onderzoek omtrent de plaats van vestiging.

»Voor dat de oprigting of inrigting wordt toegelaten, wordt daaromtrent door het gemeente-bestuur beslist. Deze beslissing is vatbaar voor een beroep op Gedeputeerde Staten, en bij bezwaar ook tegen de beslissing van deze, wordt hunne uitspraak aan Onze eindbeslissing onderworpen. Het besluit door Ons

[illegible] na den Raad van State te hebben gehoord, wordt met redenen omkleed en openbaar gemaakt.

» Wanneer de oprigting of inrigting zonder verlof heeft plaats gehad, wordt het gebouw gesloten.

» Art. 8. Het klokkengelui tot viering van kerkelijke plegtigheden of om de ingezetenen tot de godsdienstoefening op te roepen, kan in gemeenten waar kerken van meer dan één kerkgenootschap zijn, in het belang der openbare orde, en rust door Onzen Commissaris in de provinciën worden verboden.

» Klokkengelui tot andere einden heeft geen plaats dan met vergunning der plaatselijke policie.

» Art. 9. Hij, die aan deze wet niet voldoet, hare voorschriften overtreedt, of elders, dan art. 167 der Grondwet toelaat, de openbare godsdienst uitoefent, wordt verklaard: »*in strijd met de wet te hebben gehandeld*" en veroordeeld in de kosten.

» Art. 10. De officieren van justitie bij de arrondissements-regtbanken eischen, overeenkomstig met de bepalingen van art. 854 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, voor de regtbank, ter burgerlijke teregtzitting, de toepassing van het voorgaand artikel.

» Geene vervolging kan door hen worden ingesteld dan op magtiging van den procureur-generaal, onder wiens bevelen zij staan, of op last des regters, in de gevallen, voorzien bij art. 81 van het Wetb. van Strafvordering en art. 73 van de wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie.

» Art. 11. Van het vonnis wordt appèl, van het arrest cassatie toegelaten.

» Art. 12. Die, na eenmaal ter zake van overtreding dezer wet te zijn veroordeeld, zich aan herhaling daarvan schuldig maakt, wordt gestraft met schorsing in de uitoefening zijner burgerschaps-regten voor den tijd van drie tot tien jaren en met gevangenis van eene maand tot twee jaren, te zamen of afzonderlijk.

» Art. 13. De regtsgedingen, krachtens het voorgaand artikel ter zake van herhaalde overtreding gevoerd, worden op de gewone wijze voor den gewonen strafregter behandeld.

» De vervolging wegens overtredingen van deze wet verjaart door verloop van twee jaren.

» Art. 14. Bij het in werking komen dezer wet zijn, behoudens de bepalingen der wetten en reglementen bedoeld in art. 167 der Grondwet, afgeschaft de wet van 18 Germinal jaar X en alle andere met de tegenwoordige wet strijdende bepalingen.

» Lasten en bevelen, enz."

— Het gewone zittingjaar der Staten-Generaal van 1853—1854, zal ingevolge het grondwettelijk voorschrift op Maandag, den 19 dezer worden geopend.

AMSTERDAM, den 10 September.

Van alle voorname graanmarkten zijn dezer dagen berigten ingekomen, van zeer aanzienlijke arrivementen van granen, uit de Middellandsche-, Zwarte- en Oostzee; dit vereenigd met de gunstige berigten omtrent de uitkomst van den oogst in onderscheidene Rijken, heeft alhier in navolging van andere belangrijke graanmarkten, verlaging van prijzen, voornamelijk in tarwe en rogge te weeg gebragt; het vooruitzigt is aanwezig dat dit bestendig zal zijn.

LEEUWARDEN, den 12 September.

In de op Donderdag alhier gehoudene openbare vergadering van den Gemeente-Raad, waarin 14 leden tegenwoordig waren, zijn onder anderen navolgende punten behandeld:

I. Bij monde van den heer *van Beijma thoe Kingma* wordt verslag uitgebragt der commissie omtrent het in de sectien gedane onderzoek betreffende de gemeente-rekening over 1852. — Nadat de daarbij gedane opmerkingen en gevraagde toelichtingen door den heer Wethouder *Bloembergen* waren beantwoord, is besloten, met herziening van het raadsbesluit van 12 Mei ll. de commissie van toezigt over het Werkhuis uit te noodigen, in hunne rekening over 1852 op te nemen het totaal der verstrekte toelage ad *f* 1200, en dezelve alzoo te doen sluiten met een saldo van *f* 129,42½ enz., Burgemeester en Wethouders te magtigen die rekening aldus gewijzigd goed te keuren, en is ten slotte bovengenoemde gemeente-rekening voorloopig goedgekeurd en vastgesteld.

II. Rapport der commissie voor het Verlaat en de aangegeven werken voor deze gemeente, ter gelegenheid van of ten gevolge der slatting van de Dockumer Ee. — Lecture genomen zijnde van de conclusie, geeft de heer *van Beijma thoe Kingma*, bij een schriftelijk voorstel, in overweging, den heer hoofd-ingenieur van den Waterstaat de bepaalde vraag te doen, of het Verlaat ook nog, voor het geval van doorbraak van Zeedijken, van eenige dienst voor de stad Leeuwarden kan zijn, en doet ZijnEd. dientengevolge eene motie van orde tot verdaging van dit punt, waartoe is besloten met 12 tegen 3 stemmen.

III. Ontwerp Wijk-Reglement voor de gemeente Leeuwarden. — Alle artikelen ten getale van 45 zijn, met eenige wijziging van sommigen, behoudens nadere redactie door de commissie en finale vaststelling, voorloopig aangenomen.

IV. Het door den heer mr. *Jan van der Veen* ingediend nader voorstel betrekkelijk het besluit van Gedeputeerde Staten, Prov. Blad 108 dezes jaars. — Na eenige discussie besloten, deze zaak in eene geheime zitting af te doen.

V. Adres van de heeren *Heuveldop* enz., wonende op Camstraburen, om voorziening in de overlast den publieken weg voor hunne woningen aldaar aangedaan ten gevolge der slatting van de Dockumer Ee. — In handen gesteld van Burgemeester en Wethouders. Hierop is nog eene korte zitting met geslotene deuren gehouden.

— Heden morgen ten 9 ure werd ter stads secretarie alhier de inteekening opengesteld voor de stedelijke geldleening ad *f* 147,000 tegen 4 %, die strekken moet, om de tegenwoordige schuld, rentende 5 en 4½ % te delgen. Reeds voor het bepaalde uur waren onderscheidene personen aanwezig. Er werd terstond ingeschreven voor *f* 290,000. Er konde alzoo slechts een gedeelte der inschrijvingen worden aangenomen; zij, die houders van de tegenwoordige obligatien ten laste der stad waren, kwamen echter, volgens het plan der geldleening, het eerst in aanmerking.

— Zaturdag avond is alhier gevankelijk binnengebragt een jongeling van burger familie uit deze stad, die, 's avonds te voren in eene herberg onder het dorp Roordahuizum, na, eenigzins door den sterken drank bevangen, twist te hebben gemaakt, den knecht uit de herberg, die hem het ongepaste zijner gedragingen onder het oog bragt en hem voorts zocht te verwijderen, nog al belangrijke verwondingen met zijn zakmes heeft toegebragt. Al weder een bewijs, hoe een zelfs niet dadelijk overmatig gebruik van geestrijk vocht treurige gevolgen kan na zich slepen. Mogt deze gebeurtenis intusschen tot leering en waarschuwing voor anderen strekken.

— Zaturdag jl. hadden alhier op de harddraversbaan buiten de voormalige Vrouwenpoort de aangekondigde harddraverijen plaats. Aan die, 's voormiddags met paard en chais (de paarden mogten geen prijs hebben gewonnen) werd door 18 paarden deelgenomen en de prijs, een fraai zilveren aanstekers komfoor, gewonnen door de zwarte merrie van den heer *C. G. Gorter* alhier, bereden door den pikeur *A. S. Roorda*. Voor de draverij van 's namiddags, waartoe alle paarden, tot genoegen der keurmeesters, waren toegelaten, waren 18 paarden ingeschreven. De prijs, bestaande in eene fraaije zilveren koffijvaas, werd behaald door het paard van den heer *Feddes*, bereden door den pikeur *P. J. de Boer*.

— De soldaat die, sedert eenigen tijd alhier in voorloopige bewaring zat, als beschuldigd van in den tweeden Maandag-kermis-nacht in het paardenspel van den heer *Etienne*, eene dienstmeid belangrijk te hebben verwond, is jl. Vrijdag, wegens gebrek aan bewijs van schuld, door den krijgsraad, ontslagen. Men heeft hem echter, voor in vrijheid te worden gesteld, eene ligte provooststraf opgelegd.

— Men verneemt dat jhr. mr. *P. B. J. Vegilin van Claerbergen* zijn voornemen heeft te kennen gegeven, om redenen van gezondheid, zijn ontslag te nemen als lid der Ged. Staten van deze provincie. Dit besluit zal voorzeker, ook om de reden die daartoe leidt, door Friesland's ingezetenen met leedwezen worden vernomen.

— Naar men verneemt zijn op eene aanbevelings-lijst van candidaten ter vervulling van eene der drie vacatures van raadsheer, opgemaakt door het provinciaal geregtshof van Friesland, geplaatst de navolgende heeren: mrs. *C. Sleeswijk Vening*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en regter in de arrondissements-regtbank te Leeuwarden; *C. C. C. Warmolts* en *S. W. Tromp*, procureurs bij het provinciaal geregtshof; jonkheer mr. *S. W. H. A. van Beijma thoe Kingma*, regter in de arrondissements-regtbank te Leeuwarden; *C. J. van der Veen*, lid der gedeputeerde staten van de provincie Friesland, en *G. E. Le Maire*, regter in de arrondissements-regtbank te Heerenveen.

— Men verneemt dat ter vervulling der vacature van hoofdonderwijzer in de dorpsschool te Stiens, door de commissie bedoeld bij art. 5 van het huishoudelijk schoolreglement vóór Friesland, is gevormd het navolgende [illegible] tisch gesteld) *Aitema*, te Tjerkwerd; *Cremer*, te Marrum; [illegible] *v. Loon*, te Poppingawier; *Posthumus*, te Goutum, en *de Vries* [illegible] Knijpe.

— Dezer dagen werd te Sneek aangebragt, en, op bevel der justitie, [illegible] geneesheeren geschouwd het lijk van een 24-jarig jongeling, die als knecht de bij eenen landbouwer te Dijken, onder het behoor van Langweer, [illegible] was gebroken, en hij dien ten gevolge gestorven. Dit ongeluk had hem [illegible] fen bij eene vechtpartij in kortswijl, waartoe hij een paar jongelingen, [illegible] hem op het land bezig waren te hooijen, maar welken arbeid zij van wege regen eenigen tijd moesten staken, uitdaagde, of waartoe hij werd uitgedaagd, als kunnende hij, naar zijne meening, alleen het wel tegen twee man klaren. Intusschen, hoe sterk en vlug ook, hij kwam al worstelende tegen den grond te vallen, brak den nek, en was, na verloop van 10 uren, een lijk.

— Van Nes op Ameland wordt van den 5 dezer gemeld: Verleden Dingsdag werd alhier, onder begunstiging van het schoonste weder, een schoolfeest gevierd, dat tot groot genoegen der ingezetenen is afgeloopen. Door vrijwillige inteekening van ouders en voorstanders van het volksonderwijs, was weder, naar jaarlijksche gewoonte, eene toereikende som bijeen gebragt, om de onkosten van dit schoolfeest, waaraan 115 kinderen deelnamen, te kunnen bestrijden. Met fraaije door de kinderen vervaardigde kroonen, welke door de oudste [illegible] lingen op staken werden vooruitgedragen, werd de feestvierende kindertrein opend; van hunne wandelingen langs het dorp en omstreken, teruggekeerd, werden de kinderen onthaald. Daardoor reeds verheugd, werden zij nog meer tot vrolijkheid gestemd, door het zingen van liederen, ter eere van Vaderland en Koning, terwijl eindelijk alles besloten werd, met het zingen van een danklied aan den goeden Gever van Alles.

— Ter Provinciale Griffie liggen ter lezing de voorwaarden van aanbesteding van eenige vernieuwingen en herstellingen aan het kabinet van landbouw-werktuigen te Utrecht, den 19 September 1853, te Utrecht zullende worden gehouden.

— Het *Provinciaal Blad* no. 137, behelst eene missive van den heer Commissaris des Konings, houdende betuiging van Z. Maj. tevredenheid over den afloop der ligting voor de nationale militie van 1852.

— Het *Staatsblad* bevat een Koninklijk besluit van 30 ll., houdende bepaling van den uiterlijken vorm der ingevolge art. 2 der wet van 26 April 1853 uit te geven Muntbiljetten, en van maatregelen omtrent de uitgifte.

— Volgens opgave van het ministerie van financien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand Augustus jl. ontvangen aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en zegel een bedrag van *f* 77,690.21½.

— Z. E. de minister van justitie heeft ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat, bij de wet van 31 Augustus 1853, op nieuw voor den tijd van [illegible] *maanden* de termijn is geopend, ter vervulling der formaliteiten, voorgeschreven bij de wet van Julij 1850, voor zoodanige tot heden genaturaliseerden, aan wie de brieven van naturalisatie zijn uitgereikt, doch welke verzuimd hebben [illegible] ve binnen den tijd van zes maanden aan het bestuur hunner woonplaats te [illegible] toonen, met de verklaring dat zij de naturalisatie aannamen; — en welker naturalisatie alzoo was vervallen. De minister heeft daar bij gevoegd, dat de nieuwe termijn van drie maanden, *binnen welke het verzuim kan worden hersteld*, een aanvang heeft genomen van den dag der uitvaardiging der wet, en alzoo van den 7 September van dit jaar 1853.

— De Commissaris van Beheer en Toezigt der droogmaking van het Haarlemmermeer, krachtens Koninklijk besluit tot den verkoop van gronden in de Haarlemmer-Polder gemagtigd, heeft ter kennis der gegadigden gebragt, dat in het einde van October of in het begin van November van dit jaar zal overgaan tot eene derde verkooping. Zij zal bij eene nadere aankondiging den tijd en de plaats der verkooping bekend maken. Inmiddels zijn reeds nu bij den heer *de Breuk*, Boekdrukker te Leijden, op franco aanvraag, tegen 25 cents, bekomen de algemeene Voorwaarden, met eene algemeene kaart.

— Van Schagen wordt van den 2 dezer gemeld: De jongst verloopen Zondag was een ware feestdag voor onze Herv. Gemeente, door de plegtige inwijding van een geheel nieuw, 16 voets orgel, dat thans de zoo ruim en schoon kerk gebouw versiert. Zeer talrijk was de schare die de plegtigheid tegenwoordig was en als uit éénen mond hoorde men aan het kunstwerk, vervaardigd door de heeren *L. van Dam en Zonen*, orgelmakers te Leeuwarden, den onverdeeldsten lof toezwaaijen. Het is ons een aangename [illegible] dien lof openlijk te vermelden en de heeren *van Dam en Zn.* onzen dank te [illegible] tuigen voor de voortreffelijke wijze waarop zij zich van hunne taak hebben [illegible] kweten, want de meest bevoegde beoordeelaars, en vooral de examinator de heer *Ezerman*, organist te Alkmaar, roemen zoowel het sierlijk uiterlijke van het orgel, als deszelfs kracht en aangenaamheid van toon.

— Het verslag van den staat en de werkzaamheden van het Nederl. Zendeling-Genootschap over 1852, uitgebragt in de algemeene vergadering, op 20 Julij te Rotterdam gehouden, geeft reden tot dankbaarheid. Aan contributien en maand-collecten is uit 509 verschillende plaatsen ingekomen *f* 33,627.97½; het bedrag der Pinkster-collecten in 477 gemeenten was *f* 10,418.34½, door 16 vrouwen-hulpgenootschappen en 3 andere is bijgedragen *f* 11,016.50; de giften, gedurende den loop des jaars ontvangen, beliepen *f* 20,182.40, die voor het instituut *f* 981.52½, en nog *f* 1500 5 pCts. Oblig. stad Amsterdam, *f* 500 2½ pCts. en *f* 200 4 pCts. Cert. W. Schuld.

— Het landgoed Islay in Schotland, het uitgestrektste dat immer in Engeland ten openbaren verkoop is aangeboden, is dezer dagen te Edinburg gekocht door den heer *Morrisson*, deelhebber der handels-firma *Morrisson Dillon & Co.* te Londen, voor den prijs van 451,000 £ (*f* 5,412,000); zijn mededinger, die 450,000 £ heeft opgeboden, was de heer *James Baird*, van Gatsherrie, lid van het parlement voor Falkirk.

221ste STAATS-LOTERIJ.

Tweede klasse.

1ste Trekk. Nos. 8605, 2662, 4189, 9921 ieder een prijs van *f* 1000. 8120 een prijs van *f* 2500.

2de » No. 16260 een prijs van *f* 20,000. Nos. 9235, 2040 ieder van *f* 1000.

3de » No. 13083 een prijs van *f* 5000. Nos. 9619, 8803, 10935 ieder een prijs van *f* 1000. No. 8381 een prijs van *f* 1250.

4de » No. 4872 een prijs van *f* 1250. No. 16715 een prijs van *f* 1000.

De Staatkundige Vereeniging, VOORUITGANG, gevestigd alhier, heeft, na de heer *J. G. Heuveldop* had verklaard voor het tegenwoordige van de candidatuur af te zien, tot haren CANDIDAAT, bij de op handen zijnde verkiezing van een Lid voor den Gemeente-Raad, gesteld:

den Heer P. T. PLANTENGA.

De Vereeniging durft dezen Candidaat gerustelijk aan de Kiezers dezer gemeente aanbevelen, dewijl zij grond heeft, om van hem te verwachten, dat hij toonen zal den maatschappelijken vooruitgang met alle krachten te willen bevorderen.

Leeuwarden, den 10 September 1853.

Namens de Vereeniging,
Mr. JAN VAN DER VEEN, *Pr.*

Verscheidene Kiezers uit den gegoeden handelstand, die noch tot eene staatkundige noch godsdienstige vereeniging behooren, doch wie het ware belang van Leeuwardens ingezetenen beoogen, en gaarne willen medewerken tot alles wat den bloei van de stad hunner inwoning kan bevorderen, waartoe voornamelijk de ontwikkeling van handel en nijverheid zeer veel kan bijdragen, ken hunne mede-ingezetenen met het volstrekste vertrouwen op om

den heer P. T. PLANTENGA

te stemmen als Lid van den Gemeente-Raad.

Een groot aantal Kiezers te Leeuwarden, nemen de vrijheid bij de stemming *op heden* van een lid voor den Gemeente-Raad aldaar, de aandacht der overige Kiezers te vestigen, op den Heer Mr. B. W. VAN WELDEREN Baron RENGERS.

Door een aantal kiesgeregtigden te dezer stede wordt tot lid van den Gemeente-Raad aanbevolen

de Heer J. C. BOLTEN.

[De Prov]INCIALE COMMISSIE VAN ONDERWIJS IN FRIESLAND gedenkt hare [gewone] Herfstvergadering te houden op den 5 October e. k., des namiddags [ten] 3 ure, en volgende dagen. Degenen, die verlangen alsdan een examen voor [haar] af te leggen, en zich daartoe ten minste *veertien* dagen vooraf bij den Schoolopziener van het District, waarin zij wonen, hebben aangegeven, met overlegging der vereischte stukken, worden uitgenoodigd, om op den tweeden Vergaderdag, den 6 October, des morgens ten 8 ure, zich te vervoegen in het Koffijhuis van *G. de Koe*, in het Zaailand te Leeuwarden, zullende de examens in vreemde Talen en de Wiskunde reeds op den eersten Vergaderdag, des namiddags ten 4 ure, aanvangen.

De Secretaris der Commissie voornoemd,
J. H. BEHRNS.

MAATSCHAPPIJ
ter bevordering van Schilder- en Teekenkunst,
IN DE PROVINCIE *FRIESLAND*.

Het Bestuur der Maatschappij brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de verloting der Schilderijen zal geschieden op Donderdag den 15 September 1853, des namiddags ten zes ure, op de kleine zaal bij den Heer *van der Wielen*, te Leeuwarden, en dat de nummers waarop prijzen zijn getrokken, zullen worden bekend gemaakt door de Provinciale- en Leeuwarder Couranten van den 18 en 20 September 1853, alsmede dat eene Lijst dier Nummers op Vrijdag den 16 en Zaturdag den 17 September bij den Heer *van der Wielen* ter visie zal liggen; zullende de getrokkene prijzen op die dagen kunnen worden afgehaald.

Het Bestuur voornoemd,
W. HAMSTRA, *President*
W. ALBARDA, *Secretaris*.

*** Vijftig-jarige Echtvereeniging van:
Scherpenzeel, H. ROUKEMA, en
11 September 1853. G. K. VAN DER KAMP.

*** Ondertrouwd:
Leijden, E. S. LANGEMEIJER, *Med. Doct. te Amsterdam*, en
7 September 1853. D. A. E. VAN WENSEN.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Sneek, K. DE JONG Rz., *Notaris te Wommels*, en
den 9 September 1853. A. A. SLUIJTERMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden zijn ondertrouwd:
Weidum, A. L. DE BOER, *van Jorwerd*, en
den 11 September 1853. M. A. EWERDA, *van Beers*.

*** Getrouwd:
Makkum, K. VAN SOMEREN GRÉVE, en
den 8 September 1853. B. KINGMA.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
Amsterdam, J. F. VAN OPPEN, *van London*, en
den 8 September 1853. C. E. JANSZ.

*** Getrouwd:
Franeker, D. H. VIERSEN, en
den 11 September 1853. A. B. GLASZ, *van Welsrijp*.

*** Heden beviel van een' ZOON PETRONELLA CATHARINA KALMA, Echtgenoot van
Dedgum, den 2 September 1853. S. S. SCHUURMANS.

*** Heden beviel door Gods goedheid, mijne geliefde Echtgenoote, A. VAN DER PLAATS, zeer voorspoedig van een ZOON.
Boxum, A. SNETHLAGE,
den 8 September 1853. *Predikant*.
Eenige kennisgeving.

WIJNJETERP, den 9 September 1853. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON R. M. S. A. HAENENBERGER, geliefde echtgenoote van
B. F. BRUGSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON FOKJE J. WADMAN Echtgenoote van
Harlingen, O. P. SEVENSMA,
den 10 September 1853. *Logementhouder*.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot W. P. KROUS, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
Sneek, J. O. C. VAN WESEL,
den 12 September 1853. *Med. Doct. en Vroedm*.

*** Heden in den vroegen morgen overleed in den ouderdom van bijna 32 jaren, voorzien van de H. Sacramenten der stervenden, mijne dierbare Echtgenoote AKKE HARMENS ENGWIRDA, mij nalatende 6 Kinderen. Diep gewond is voorzeker mijn hart en dat harer bezorgde Ouders, doch terugziende op haar leven en stichtend afsterven, vinden wij eenen krachtigen troost in onze heilige Godsdienst.
Poppingawier, den 2 September 1853. B. IJ. KINGMA.

*** Heden overleed zeer onverwacht, in bijna 72-jarigen ouderdom, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder TJITSKE A. DE WILDE, Wed. van O. T. BOSGRA, in leven Boomkweekster alhier.
Bergum, A. O. BOSGRA.
den 6 September 1853. H. O. BOSGRA.
O. DE LEEUW Oz.
NB. Verzoeke deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen. De boomkweekers affaire blijft op den zelfden voet continueren.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 62 jaren, onze waarde Moeder ELISABETH MAGDALENA GEBEL, Weduwe van JAN JANS VAN GLINSTRA.
Harlingen, *Namens Broeders en Zusters*,
den 6 September 1853. F. G. RIKKERTS.
Eenige kennisgeving.

ST. ANNA-PAROCHIE, 9 September 1853. Heden avond ten 9 ure overleed tot mijne innige droefheid, mijn brave en hartelijk geliefde Echtgenoot, de heer ATZE NICOLAI, geneesheer alhier, in den ouderdom van 39 jaren, mij nalatende 8 hulpelooze Kinderen. Mijne smart te schetsen over dezen ramp is mij onmogelijk; en zijne en mijne vrienden zullen deze eenvoudige en eenige kennisgeving dezer mij beschoren zeer zware beproeving, naar ik vertrouw, wel als voldoende willen aannemen.
K. VAN DER VEEN, Wed. NICOLAI.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van bijna 80 jaren, onze geliefde Grootvader DURK REINDERS STEENHUIZEN, in leven oud Koopman alhier. Dankbaar voor 't menigvuldige goede, ons door zijn voorbeeld en trouwe zorg geschonken, staren wij met weemoed hem na, die sedert het onvergetelijk verlies onzer ouderen, bovenal het voorwerp onzer gemeenschappelijke vereering was.
Warga, *Uit aller naam*,
den 9 September 1853. P. F. DE VRIES.
De talrijke verwijderde Aanverwanten, Vrienden en Bekenden van den overledene, gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving te beschouwen.

*** Het lieve Kind, voor nog geen zes weken als een' gave Gods tot ons gekomen, is heden weêr heengegaan tot Hem, die vol liefde 't ons gaf, en vol liefde 't weêr afvroeg.
Oudkerk, H. BROUWER.
den 10 September 1853. M. W. BROUWER — VERKOUTEREN.
Eenige kennisgeving.

Voor de vele blijken van belangstelling en deelneming ons gegeven bij het overlijden van onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder Vrouwe D. C. E. FABRET, Wed. van den WelEerw. Heer A. VAN HARENCARSPEL, betuigen wij, bij deze, onzen opregten dank.
Leeuwarden, J. P. VAN HARENCARSPEL.
den 12 September 1853. A. J. VAN HARENCARSPEL, geb. AKERSLOOT.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 6 tot en met den 12 September 1853 aangegeven: 15 Geboren, 4 Overleden, Gehuwd 1 paar.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 9 September 1853 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

		AANVOER:
PRIJS:	Boter, *f* 43.	1161/4, 277/8 en 99/16 vaten.
»	Kaas, *f* 28.50 à *f* 35.75.	10,976 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.
Amsterdam, den 10 *September* 1853.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	62$\frac{15}{16}$	63	63
Dito dito....	3 »	76$\frac{1}{8}$	76$\frac{3}{16}$	76$\frac{1}{8}$
Dito dito ...	4 »	95$\frac{1}{8}$		
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »	94$\frac{1}{2}$		
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »			

FRANKRIJK.

Obligatien....	3 pCt.	

RUSLAND.

Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	108$\frac{5}{8}$
dito dito 1828/1829	5 »	
Dito bij dito..	4 »	93
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »	100$\frac{1}{8}$

SPANJE.

Obligatien	1 pCt.	22$\frac{3}{4}$	22$\frac{13}{16}$
»	3 »		
» Binnenl. à 6/m	3 »	42$\frac{15}{16}$	
Coupons Bewijzen.....		6$\frac{1}{4}$	

PORTUGAL.

Te Londen....	3 pCt.	40	40$\frac{1}{8}$	40$\frac{1}{8}$
»	Uitg.	17$\frac{1}{8}$		

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	81$\frac{15}{16}$	82$\frac{1}{4}$
» 1852...	»	»	
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$ »	42$\frac{7}{16}$	42$\frac{1}{2}$
» » 1851/52	» »	42$\frac{3}{8}$	42$\frac{7}{16}$
» » Amst.	5 »	95	

Metall. La. B. 5 pCt. 95; Amerik. Bank-Act. 4$\frac{7}{16}$; Dito Orig. 4, $\frac{1}{16}$; Denem. 5 pCt. 104$\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. 98$\frac{3}{8}$; Dito 4$\frac{1}{2}$ pCt. 96$\frac{3}{4}$; Mexik. 25$\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Gren. Uitg. 9$\frac{3}{16}$. $\frac{1}{4}$.

Van Holl. fondsen waren heden Integralen, bij eenige affaire, nagenoeg als gisteren en 4 pCts. iets flaauwer.

Van vreemde effecten was naar Oostenrijksche, Spaansche 1 pCts, Portug. en Mexik., tot verbeterde prijzen, eenige meerdere vraag.

Zondag den 11 *September*.

Spaansche 1 pCts. 22$\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$; Bewijzen Coup. 6$\frac{3}{16}$; Portug. 3 pCt. 40$\frac{1}{16}$, 40; Mexik. 25$\frac{3}{16}$; Dito Onbep. 25, 24$\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$.

Bij vrij levendige affaire in Spaansche 1 pCts. en Mexik. was heden de stemming flaauwer.

De publieke verkoop van de KOEMELKERIJ te *Oudega* in *Wijmbritseradeel*, ZAL GEEN VOORTGANG HEBBEN.

VERHURING. — In de advertentie der Verhuring van de ZATHE te *Oldeboorn*, in gebruik bij *Klaas F. de Jong*, is in de Leeuwarder Courant van Vrijdag 9 dezer, abusief geplaatst, dat de Briefjes moeten ingeleverd worden 28 October, *hetgeen moet zijn* VOOR OF OP DEN 28 SEPTEMBER 1853.

PAARDENMARKT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD SNEEK, maken hiermede bekend, dat de NAJAARS-PAARDENMARKT alhier, dit jaar zal worden gehouden op Donderdag den 15 September e. k.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
S. TEN CATE.
De Secretaris,
HAGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IJLST, herinneren bij deze den belanghebbenden, dat de KERMIS of JAARMARKT in die Gemeente, dit jaar en vervolgens, zal worden gehouden op den eersten Dingsdag en drie volgende dagen van de maand October.

IJlst, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 9 September 1853. W. RINGNALDA.
J. W. OPPEDIJK, *Weth*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IDAARDERADEEL, maken bij deze bekend, dat de gewone JAARMARKT te Grouw, dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 15 en 16 September, en dat op die Markt geenerlei Spelen om gewin van Goud of Zilver, noch Horoskooptrekkers of Bedelaars zullen worden toegelaten, maar dezen ten strengsten geweerd.

Grouw, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 7 September 1853. C. BERGSMA.
De Secretaris der Gemeente,
ANDREÆ.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DANTUMADEEL, brengen bij dezen ter kennis van de belanghebbenden, dat de aanbesteding van het bouwen van een TOLHUIS c. a., aan den Grindweg, ten Zuiden van het dorp *Veenwouden*, welke was bepaald op Maandag den 19 September 1853, des voordemiddags ten 11 uur, ten huize van *Kuipers* te Veenwouden, alsdan NIET ZAL PLAATS HEBBEN, maar tot nadere bekendmaking wordt uitgesteld.

Rinsumageest, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 12 September 1853. VAN SIJTZAMA.
De Secretaris,
G. JONGSMA.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, op Donderdag den 15 September 1853, 's avonds 8 uur, ten huize van de Wed. *Fonk* aldaar, bij eindelijke toewijzing presenteren te verkoopen:

Eene voor weinige jaren grootendeels vernieuwde HUIZINGE, bestaande in: eene behangen Voorkamer met Haard, twee Bedsteden en eene Kast, eene Tuinkamer met Bedstede en twee Kasten, groote Keuken met Bed- en Haardstede, ruimen Kelder, Regenwatersbak, BLEEKVELD en grooten BOOMGAARD en TUIN, met ongeveer 70 VRUCHTBOOMEN, alles zeer aangenaam staande en liggende aan het einde van de Nieuweburen te Heerenveen, kadastraal bekend sectie A, nos. 143, 759 en 760, tot eene inhoudsgrootte van 0,16,70; door de eigenaarster de Weduwe *E. E. Spoelstra* bewoond en gebruikt wordende en op den 12 Mei 1854 te aanvaarden.

Waarop in 2 perceelen slechts geboden is *f* 1800 en *f* 700.

De Griffier J. J. HEEP, te Holwerd, zal, op ½ jaar crediet aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

12 beste Terschellinger VEULENS en 16 dito kalve- en melke KOEIJEN en RIEREN en OSSEN.

Wie gading maken komen op Vrijdag den 16 September 1853, des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Koopman *J. van der Ploeg*, te Holwerd.

Publieke Verkooping te Koudum.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Maandagen den 26 September 1853, provisioneel, en den 3 October daaraanvolgende finaal, telkens des nademiddags ten 3 ure, bij de Wed. *E. v. d. Veer*, te Koudum, tegen strijken verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Twee stukken GREIDLAND en een perceeltje BOSCH, gelegen onder Koudum, ten Kadaster dier gemeente bekend sectie A, nos. 1027, 1028 en 1029, zamen groot 2 bunder 57 roede 30 el; in gebruik bij de Wed. *Jurjen D. Jaarsma*, en zulks in 3 perceelen, met regt van zamenvoeging.

St. Petri 1854 vrij te aanvaarden.

Verkoop te Sneek.

De Notaris JORRITSMA, zal publiek, bij strijk- en verhooggeld, veilen:

Eene hechte en sterke KOOPMANS HUIZINGE, met ruim ERF en daarachter zich bevindende groote BIERBROUWERIJ, PAKHUIS, beste ZOLDERS en STEEG, staande goed ter nering aan het Grootzand te Sneek en uitkomende aan het Achterom, waarin thans vóór eene volledige Brood- en Kleinbakkerij wordt uitgeoefend door *J. Bruens*, en achter eene Bierbrouwerij door *F. Burghgraeff*; het eerste November a. s. en het laatste 1 Mei 1854 te aanvaarden, en zulks in 2 perceelen, bij Billetten nader te omschrijven.

Wie gading maakt kome Woensdag den 28 September a. s. 's avonds 7 uur ten huize van *F. Slager*, te Sneek.

Boelgoed te Sneek.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Donderdag den 15 September 1853, des morgens 10 uur, ten huize van de Wed. P. S. Sevensma, in de Kruizebroederstraat aldaar, tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:

1. MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: 1 Porceleinkast, 1 Klok, 1 Mangel, Tafels, Schilderijen, 2 Bedden met toebehooren, Porcelein-, Koper-, Tin-, IJzer-, Glas- en Aardewerk, benevens eene partij Bed- en Tafellinnen enz.

2. GOUD- en ZILVERWERKEN, als: 1 Gouden Horologie met Ketting, Zilveren Lepels en Vorken, Messen, Suikerstrooijers, 1 Brandewijnskop, 1 Tabaksdoos, 1 Horologie, Kurketrekkers en hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt.

Boelgoed te Nijland.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. H. HIDDINGA, Procureur aldaar, op Vrijdag den 16 September 1853, des voormiddags 10 uur, ten sterfhuize van den Heer *G. R. de Greeve*, te Nijland, tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:

1. Eenen netten INBOEDEL, bestaande hoofdzakelijk uit: 1 Mahoniehouten Secretaire, 1 dito ronde Tafel met één poot, 1 groote Spiegel, 1 best Bed met toebehooren; voorts Karpetten, Spiegels, Stoelen, Schilderijen, Koper-, Tin-, IJzer-, Glas- en Aardewerk, LINNENS, MANS LIJFDRAGT enz.

2. GOUD- en ZILVERWERKEN: 1 Gouden Horologie, 1 Zilveren Dito, 6 Lepels en Vorken en 14 Lepeltjes.

3. Eene volledige APOTHEEK, als: Kast met Flesschen, Potten, bijna geheel voorzien met Medicijnen; benevens APOTHECARS GEREEDSCHAPPEN, als: Vijzels, Mortieren, Maten, Pille-Machine, een vol Stel Medicinaal Gewigt, uitmuntende gevoelige Balancen met koperen Schalen en Standaards, best geconserveerde Verloskundige en Chirurgische Instrumenten, geheel compleet ten behoeve van eenen plattelands Geneesheer, alsmede eene partij geneeskundige en andere BOEKWERKEN.

Nieuwe Planken, Ellens enz.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 16 September 1853, des voormiddags 10 uur, bij *R. J. Niemendal*, aldaar verkoopen: Eene partij PLANKEN, ACHTERPLANKEN, SCHALEN, KRUIPOSTEN, 2 nieuwe POMPEN, LANDROL en ELLENS.

Boelgoed in de Bank van Leening te Sneek,

op Woensdag den 28 September 1853, der PANDEN welke ingebragt zijn in de zes eerste maanden van het jaar 1852.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR van 1854 tot 1861: 1°. Eene ZATHE te *Oosterlittens*, groot 25 bunder (68 pond) Greide; bij de Wed. *Camstra* in huur; de briefjes in op 23 September. 2°. Eene ZATHE te *Arum*, groot 50 bunder (135¾ pond.) ¼ Bouw en ¾ Greide; bij *P. M. Bijdeweg* in huur; de briefjes in op 30 Sept. — Condities en briefjes in bij PATER, in de Kerkstraat te Leeuwarden.

UIT DE HAND TE KOOP TOT 10 OCTOBER e. k.: Eene fraaije BOEREN-BEHUIZING en STALLING voor 58 Koeijen en Paarden en berging voor Hooi, alsmede 40 bunder best groen KLEILAND, hierom gelegen in één polder; ook kan hier nog bij gekocht worden een daar naast staand nieuw gebouwd HUIS met 12 bunder best LAND, geschikt om van deze twee Huizen twee *Boerderijen* te maken, ieder van 20 Koeijen melken en Fokvee na rato. Alle deze Goederen staande en gelegen te *Blankenham* in Overijssel, aan den Grindweg tusschen *Kuinre* en *Blokzijl*; Mei 1854 vrij van huur. Informatie en te bezien bij den Ondergeteekende eigenaar, op de Plaats wonende, en tevens worden die hierin gading maken verzocht een of twee dagen vóór de komst om te zien, kennis te geven met *gefrankeerde* brieven.

Blankenham, September 1853. H. T. VAN DIJK.

TE KOOP, om dadelijk te aanvaarden:

Eene hechte en moderne HOUTEN KOEPEL, met Glazen Deur, Ramen, Binnenkastjes en Zonneblinden, staande gemakkelijk ter vervoer aan het water. Voor informatien vervoege men zich aan IJPE BROUWER, Mr. Timmerman in de Minnemastraat te Leeuwarden.

Uit de hand te koop:

Het SCHIP met deszelfs volledigen INVENTARIS en REGT van VEER, varende van *Oosterzee* op *Sneek* en *Leeuwarden*.
Te bevragen bij TJEPKE BUMA, te Oosterzee.

Uit de hand te koop:

Een best overdekt SNIKSCHIP, met Zeil, nieuwe Kleeden over de luiken en verdere toebehooren, groot volgens meetbrief 7 ton; bij C. KATJE, te Leeuwarden.

Een ieder die iets verschuldigd is aan- of te vorderen heeft van wijlen TJITTE UILKES VAN DER ENDE, vroeger te IJlst, doch laatst woonachtig geweest en onlangs overleden te Idskenhuizen, wordt verzocht daarvan *franco* opgave te doen ten Kantore van den Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, vóór den 15 September 1853.

De Ondergeteekende heeft de eer hiermede te berigten, dat hij in den loop van deze maand (de juiste dag nader te bepalen) te Leeuwarden zal zijn.
's Gravenhage, September 1853.
WILLIAM S. STIJER,
Civiel- en Militair Kleedermaker van Z. M. den Koning.

Bij J. VAN DER BAAN, Mr. Vleeschhouwer, op de Tuinen te Leeuwarden, zijn te bekomen: Beste RUNDER-HAZEN, tegen 65 Cents het Ned. pond.

FABRIEK EN MAGAZIJN VAN *MARMEREN SCHOORSTEEN-MANTELS* etc. etc., buiten 't Hoogend, te Sneek.
COOL & GREVE, *Steenhouwers.*

Nieuwe ZEER NAAUWKEURIGE, GEVOELIGE EN DEUGDZAME BALANSEN worden voortdurend vervaardigd, en tevens alle soorten van Oude Balansen hersteld en veel verbeterd: *te Sneek op den Oosterdijk* bij den Arrondissement-IJker K. J. KROL.

Verders zijn alle soorten der door mij gemaakte KOPEREN BALANSEN tevens te bekomen bij de Heeren: J. v. D. WIELEN, te *Leeuwarden*; J. JELLEMA Dz., te *Franeker*, en B. SIEVERS, te Heerenveen.

Dr. J. SCHNEIDER spreekt zeer gunstig over de geneeskracht der Goldberger-sche Kettingen in zijne Verhandeling over Electriciteit. »Het Rheumatismus » is eene ziekte, die reeds sedert menschen weten zeer ver verspreid en reeds bij de » oudste Geneesheeren bekend was. Zij heerscht in alle landen, onder elke Hemelstreek, in het Noorden zoowel als in het Zuiden, ja zelfs in de heete keerkringsgewesten," zegt Dr. S. en gaat dan voort te bewijzen, dat men voor het bekend worden van het electrogalvanismus geen krachtig middel daartegen gekend heeft. Hij spreekt van den magneet, die men tot genezing van verschillende ligchamelijke kwalen aangewend heeft, van *Frans Mesmer*, die op het einde der vorige eeuw zooveel opziens in Weenen en Parijs daarmede maakte, van het electro galvanische rotatie werktuig, waarmede Groote Geneeskundigen zich lang onledig hielden tot het »eindelijk den Heer *Goldberger* gelukte een » Electro Magnetische Ketting uit te vinden, die aan de verwachtingen, welke » men van zulk een middel kon vormen, geheel beantwoordde.

Deze Verhandeling van Dr. S. die zeer interessant is, wordt in onderstaande Dépôts der Goldbergersche Kettingen gratis afgegeven, onder den titel:

SCHAT DER GENEESKRACHT van de Galvano Electrische Kettingen van *Goldberger*.

De Echte Kettingen worden voor *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60 en *f* 5.40 verkocht.

Het onfeilbaar middel tegen de Cholera, dat onder toezigt der Pruisische Regering in Barmen en Elberfeld in het Hospitaal toegediend is en alle lijders geholpen heeft die er mede behandeld zijn, is bij al zijne verwonderlijke geneeskracht niets anders dan een eenvoudig Kruiden afkooksel voor allen in alle gevallen onschadelijk. Men gebruikt het als voorbehoedmiddel en als geneesmiddel. Eene uit het Duitsch vertaalde brochure, deelt vele bijzonderheden mede over hetgeen in Elberfeld en Barmen gebeurde, gedurende de treurige wintermaanden dat de cholera daar zoo groote verwoestingen aanrigtte. Zij is in het Verkoophuis en de bekende Dépôts te verkrijgen en door den Boekhandel bij H. KERCKHOFF, te Amsterdam en I. H. v. D. BEEK te 's Gravenhage te ontbinden. De prijs is 25 Cents.

De Ondergeteekende heeft zich als GENEES-, HEEL- en VRO[...] St. Anna-Parochie gevestigd. I. [...]

De PILLEN van HOLLOWAY

ZIJN EEN ONFEILBAAR MIDDEL BIJ EEN ALGEMEEN VERVAL VAN KRACHTEN, ZWAARMOEDIGHEID, HOOFDPIJNEN, ENZ.

Lijders van dezen aard, of wat genoegzaam daarmede gelijk staat, [...] welke behebt zijn met zenuwziekte, geelzucht, waterzucht, leverziekte [...] hetwelk veelal uit een en dezelfde oorzaak voortspruit) behoorden de Pillen van *Holloway* te gebruiken. Derzelver eigenschappen zijn dusdanig, dat zij de ziekte als met den wortel uitroeijen, door de oorzaak weg te nemen. Zij versterken het ligchaam, verlevendigen den geest, zuiveren het bloed en brengen den patient eindelijk tot een volmaakt gezonden staat terug. Zij zijn ook bijzonder aanbevelingswaardig in gevallen van gebrek aan spijsvertering.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3.30, - 8,15, - 15.90, - 23,60.
Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

De DIRECTIE der ZEILVEREENIGING te WORKUM berigt door deze nogmaals dat de aangekondigde HARDZEIL-PARTIJ, op WOENSDAG den 14 September e. k. zal plaats hebben.

Harddraverij met Paard en Chais.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur, gedenken de Kastelein G. OVERMEER, in den Gouden Leeuw, te Workum, en eenige Liefhebbers, op Dingsdag den 20 September 1853, te laten Verharddraven met Paard en Chais:

Een fraai bewerkt stuk ZILVER, of een BANKBILLET van veertig Gulden, ter keuze van den winnaar.

Alle Paarden, die niets gewonnen hebben, uitgezonderd als 3-jarige, zullen worden toegelaten. Aangifte des middags ten 12 ure, ten huize van bovengenoemden Kastelein.

Harddraverij te Sloten.

Met toestemming van het Gemeente-Bestuur van Sloten, gedenken de Kasteleins U. I. DE JONG en P. S. KLIJNSMA, te Sloten, ondersteund door eenige Liefhebbers, op Donderdag den 15 September 1853, des namiddags te 2 uren, te doen Verharddraven en vrij te vereeren:

Een Prijs in Geld ter somma van ZEVENTIG GULDENS.

Alle Paarden, mits niet meer dan 2 prijzen onder den man gewonnen hebbende en tot genoegen der Keurmeesters zijnde, worden toegelaten. De aangifte zal op genoemden dag ten huize van P. S. KLIJNSMA moeten geschieden voor 11 ure des morgens, terwijl na afloop der Draverij de Prijs door den Kastelein U. I. DE JONG, ten zijnen huize zal worden uitgereikt.

Gallop-partij te Sloten.

Met permissie van het Ed. Achtb. Bestuur der gemeente Sloten, gedenkt de kastelein W. C. LAFFRA, te Sloten, ondersteund door eenige Liefhebbers, te laten Vergallopperen, op Vrijdag den 16 September, door Paarden welke aldaar geen' Prijs gewonnen hebben:

Een extra zwaar ZILVEREN KOMFOOR,
en nader te bepalen PREMIE.

Aangifte ten zijnen huize, des voordemiddags om elf ure.

Harddraverij te Dordrecht.

Bij gelegenheid der Algemeene Tentoonstelling van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, te houden op Zaturdag den 1 October 1853, te twaalf ure precies:

PRIJS: *Een stuk ZILVERWERK, ter waarde van f 250, en daarenboven f 50 in Geld;*
PREMIE: *Een STUK ZILVERWERK, ter waarde van f* 150.

Namens het Bestuur der Afdeeling Dordrecht en omstreken der Holl. Maatsch. van Landbouw,
MR. J. J. DE REUS, *Secretaris.*

SECTARIAAT.

Een fatsoenlijk JONGELING, eene zeer nette hand schrijvende en goede getuigschriften kunnende bijbrengen, van de P. G., oud 20 jaren, die reeds 5 jaren op eene Secretarie is werkzaam geweest en nog werkzaam zijnde, zich gaarne op eene SECRETARIE als 2de KLERK verplaatst, tegen een billijk salaris.

Brieven *onder letter A*, bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.*

Op een Kantoor te Leeuwarden wordt gevraagd een ongehuwde en eenigzins geroutineerde KLERK, eene goede en gevestigde hand schrijvende, en voldoende bewijzen van trouw en eerlijkheid kunnende overleggen. Adres met *franco* brieven, onder opgave van ouderdom en waar informatien zijn te bekomen, onder letter V. bij den Heer G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar aldaar.

Aan een Instituut wordt verlangd: een' HULP-ONDERWIJZER van den 2den of 3den rang, in staat om met succes onderwijs te geven op de Viool en liefst ook op de Piano. — Eenige aanvankelijke kennis van de Fransche taal is verder een vereischte, zullende echter meerdere taalkundige ontwikkeling strekken tot aanbeveling strekken. — Men kan op een' aangenamen werkkring, een billijk salaris en genoegzaam tijd en gelegenheid tot eigen studie rekenen. — Brieven *franco*, lett. A. B. bij den Boekhandelaar J. CAMPEN, te Sneek.

Iemand, vaardig kunnende lezen, schrijven en rekenen, met administratieve werkzaamheden bekend, zag zich gaarne, tegen genot van een billijk salaris als BOEKHOUDER op eenig Handels-Kantoor aangesteld. — Hiertoe genegen worden verzocht zich te adresseren met *franco* brieven onder de letters G. aan den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA, te Dockum.

Zes KNECHTEN, het Timmeren en Metselen geheel of gedeeltelijk verstaande kunnen werk bekomen bij KLAAS BEUTE, te Ferwerd.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij HANS R. DANTUMA, te Terhorne.

Iemand van goeden huize, oud 24 jaren, P. G., wenscht zich als HUISHOUDSTER geplaatst te zien. Men ziet meer op eene honnette behandeling dan groot salaris. Iemand hierop reflecterende, adressere met *franco brieven onder letters B. T.* aan A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort, te *Leeuwarden.*

***** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, hebben uitgegeven en verzonden:

WET tot regeling van het TOEZIGT op de onderscheidene KERKGENOOTSCHAPPEN, à 5 Cents.

Alsmede in hetzelfde formaat de GRONDWET en de GEMEENTE-WET à 20 Cents; de PROVINCIALE WET, de KIESWET, de POSTWET, de WET op de ONTEIGENING, à 12½ Cents, en de GEMEENTE-WET met GROOTE LETTERS in gr. 8°. à 50 Cents.

** GASBEZUINIGING.

Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is uitgegeven eene HANDLEIDING TOT EEN ZUINIG GASVERBRUIK, Geschiedenis, Behandeling en Voordeelen van het Gas; benevens eene duidelijke verklaring van het zamenstel en het gebruik van den meter. Prijs *f* 1.

Nog ziet bij denzelfden Boekhandelaar het licht:
TUINBOEKJE VOOR IEDEREEN, of aanwijzing wat er elke maand in den Moes- en Bloemtuin, Boomgaard en Oranjerie te doen valt. Naar de 2de Hoogduitsche uitgave, door R. C. AFFOURTIT Jz., Bloemist te Utrecht. Prijs *f* [...]

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.